

— Հանրածանօթ հայ ճարտարապետ Արամ էֆ. Թահմահեան, այս օրերս ունեցած է առեւտնասփրտական յաշնդութիւն մը, զոր հանդէպով կ'արձանագրենք: Տեղական ֆրանսերէն Արամօղու թերթին ետքը, յունաքէն Բոլոյիս թերթին ալ գնահատական բարձր տողեր նուիրած է:... Ահա Առամօղույի տողերը. «Այս հոյակապ ճարտարապետը՝ այս միջոցիս կ'իրականացնէ ճամբար մեծագործութիւն մը. գլուխ կը հանէ զորմ մը ամենէն յանդուգներէն՝ որոնք հազուադիպօրէն կը հանդիպինք: Թահմահեան ստանձնած էր՝ փրցնելով՝ վերաշինութիւնը «Համտի փաշա խան»ին, որ կը գտնուի կալաթա, «Գօօ֊փէռաթիփ»ին կողմը:... Տեսք Արամ Թահմահեան լուրջ ուսումնասիրութիւններ ըրած է ֆարիզի մէջ... պատկառը է 1905ի ցուցահանդէսէն»: (Մասիս)

— Ավագի հանգուցեալ առաջնորդ Տ. Պետրոս Արքեպիսկոպոսէ կտակուած 1000 սովիով Ս. Նշան վանքի հողային կալուածներուն վրայ՝ նոր կալուածներ աւելցեր են:

Վիեննայի մէջ մեռած Պարսկահայ Մարգար Նազարեանի եղբայրները 1000 ռուպլ նուիրած են Գարբէթի մէջ հաստատելի կեդր. վարժարանին՝ և 300 ռուպլ աղքատախնամ մարմիններու:

Տիարպէքիբի Պ. Արսէն Սահակեան (2օ֊փոքրեան) Պորտի 80,000 տոլար կտակած էր, ուրու 2500 տոլար պիտի յատկացուի... հօրը գերեզմանին վրայ շիրիմ մը կանգնելու, մնացեալ գումարին հասոյթով Տիարպէքիբի մէջ հիւանդանոց մը պիտի հաստատուի և հոգայտի:

Պ. Պօղոս Բայճեան Պերլինի առեւտրական կաճարի մէջ իր ուսումը աւարտելով Գերմանացի ելեմտագէտներէ կազմուած յանձնախումբի մը առջև քննուած և իր ընկերակիցներուն մէջ ուսանող հանդիսացած է:

Պ. Տիգրան Ալայանեան պատրաստած է ֆրանսերէն ընտիր երկասիրութիւն մը, «ընկերային բարեշնչումի սկզբունքները» կոչուած:

(Աւետարել)

— Սիմֆէրոպոլէն կ'ընդունինք հետագայ հեռագիրը. «Վախճանեցաւ Կրիստոսակի հեղինակը՝ Գէորգ Գողթեան. — Գրիգոր Սպենդիարեան»: Հայրենի տնակէն մեկնած է, մեկնած ընդ միշտ ահոր կարօտն երգող բանաստեղծը.

Ախ, թըրքի, ծիծեռնակ,
Երնած տեղը՝ աշտարակ.
Անգ չինիր քո բոյնը
Հայրենի կըտուրի տակ:...

Եզական զոյութիւն մը. ապրիլ աննշան, գրել ոչինչ, բայց հեղինակն ըլլալ ամենէն աւելի ժողովրդական ու սիրուած երգերէն միոյն. «Ծիծեռնակին»: Այս բազդը բաական գեղեցիկ է. աշխարհ եկած մէկը՝ միայն մէկ երգ մը բերելու համար հայ ժողովրդեան: Գողթեան աւելի երկարակեցաւ ու սիրելի յիշատակ պիտի ունենայ քան բազմահատոր գրքերու հեղինակներ. ահա զօրծնական խրատ մը՝ որակէն աւելի քանակը սիրողներուն:

Գէորգ Գողթեան ծնած էր Սիմֆէրոպոլ 1830ի փետրուար 18ին: Տիրացու մը տարրական կրթութիւն ստաւ իրեն. Գողթեան յետոյ յաճախեց արքունի ծխական դպրոց, գիմնազիա, լազարեան ճեմարան (1842-1848), Պետերբուրգի գեղարուեստից ճեմարանը (1848-1851) Գորպուսի համալսարանը (1853-1859), ուր ընկեր ունեցաւ Խափայէլ Պատկանեան և ուրիշ բազմաթիւ ուսանողներ որ կ'ապրէին զուարճութեամբ և բանաստեղծութեամբ, միով՝ իրեք գրքեր, միևսով՝ իրենց ազդը երջանկացնելու ջանալով: Գողթեան իր պարագըր կատարեց «Ժիծեռնակ» ինքնագրութեամբ:

Նա առանձնական կեանք անցուց Սիմֆերոպոլի մէջ՝ ուր մեռաւ յունիս 12ին:

ՍՍԱՅՈՒԱԾ ԳՐԲԵՐ

Ա. ԱՆԱՐՈՒՆԵԱՆ. — Կեանքի վէպը. Թիֆլիս 1908 տպ. «Հերմէս». գին 75 կ.

ՀԱՅԿ ՏԷՐԱՍՏՈՒԱՆՏՐԵԱՆ. — Մեքայէլ Նալբանդեանց. «Յարազան» ի Գարդարան N. 3. Թիֆլիս 1908:

E. Teza. — Macario e il Demonio (leggenda cristiana). Padova 1908.

— I viaggi di Marco Polo nella vecchia versione boema. Padova 1908.

Ա.ԳՈ. Մեքայէլ Նալբանդեանի կեանքի հեռագրերի մի էջը. Երևան, տպ. «Լոյս» Արշակ Զակոբեանցի և որդիք, 1908:

ՍՏԵՓԱՆ ԿԱՆԱՅԵԱՆ. — Չղջանց տան Սոսմայ ծնոր. արտատպ. Արարատ ամսագրից. Վաղարշապատ, տպ. Ս. Էլմիածին 1907:

ԿԱՍԻՄ ԲԵՆՊԱՆՆԱՆ. — Պատմութիւն Յունաստանի. Առաջին մաս, Երկրորդ գիրք, թրգ. Ստեփան Կանայեանց, Վաղարշապատ, տպ. Մայր Աթոռոյ Ս. Էլմիածին.

ԲԱՐՍԵՂ ՇԱՀՊԱՋ. — Ալաւիրութիւն և Երասիրութիւն. Աղեքսանդրիա տպգր. և փորագր. Գ. Նազարէթեան, 1907:

ՅՈՎ ՀԱՆՆԻՍԵԱՆ. — Բանաստեղծութիւններ 1908: Յաջորդ ամսոյն կը խօսուի առանձինն այս գեղեցիկ հատորին վրայ:

ԱՏԱՄ ԵԱՐՃԱՆԵԱՆ. — (Սիւմանթօ). Համարգիրները. երրորդ շարք. Փարիզ. 1908. Համարգ. տպ. գին Ամերիկայի մէջ 20 սենթի: Ռուս. 35 կոպէկ: Եւրոպա և ուրիշ վայրեր 1 ֆր:

ՍԱՄԿԻՍ ՍԱՀԱԿԵԱՆ, ԼԱՎՏԵԱՆԵԱՆ. — Ինչ է հարկաւոր գրելին. Մոսկուա 1908. տպ. Գ. Բարխուդարեանց. գին 1 ր:

ՀՄԱՅԵԱԿ ԱՐԱՄԵԱՆ. — Խմբք. Թիւրքիոյ ընդհանգրուր տարրերը. պրակ. Ա. Ռուսուրթ 1908. տպ. Գ. Գ. Մազմանեան. գին 30 սենթի:

F. Macler. — Catalogue des manuscrits arméniens et géorgiens. Paris. Imprimerie Nationale. 1908.